

Doktoru dentalne medicine kad dijete napuni šest mjeseci

Bakarčić, Danko; Cicvarić, Odri

Source / Izvornik: **Narodni zdravstveni list, 2022, 7 - 8**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:271:504311>

Rights / Prava: [Attribution 4.0 International](#)/[Imenovanje 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-12**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of
Dental Medicine](#)

KARIJES U DJEČJOJ DOBI

DOKTORU DENTALNE MEDICINE KAD dijete napuni šest mjeseci

Mliječni zubi liječe se jednako kao i trajni te se ne smije dopustiti da itko kaže kako mliječne zube ne treba liječiti jer će ionako sami ispasti. To jednostavno nije po pravilima medicinske struke

Piše prof. prim. dr. sc. **Danko Bakarčić**, dr. med. dent. specijalist pedodont
Odri Cicvarić, dr. med. dent. KBC Rijeka, Klinika za dentalnu medicinu

Prvi zubi počinju nicati oko šestoga mjeseca djetetova života, a kompletna mliječna denticija razvije se do druge godine. Nicanjem u usnu šupljini zubi postaju podložni nastanku karijesa, tako da već od pojavljivanja prvoga zuba u ustima moramo započeti s održavanjem oralne higijene kako bi se spriječio nastanak karijesa.

Pravovremenom edukacijom roditelja i provođenjem osnovnih mjera koje uključuju pravilnu prehranu, pravilnu i redovitu oralnu higijenu te redovite kontrole kod doktora dentalne medicine možemo sačuvati zdrave zube.

S tim mjerama treba početi što ranije, najbolje od samoga rođenja djeteta kada se već mogu upotrijebiti prva znanja o pravilnoj prehrani i oralnoj higijeni. Pogrešne navike hranjenja, kao što su uspavljivanje djeteta s bočicom i noćni obroci, lako mogu izazvati karijes rane dječje dobi. Pogotovo ako se ne provodi oralna higijena, tj. četkanje zuba.

Karijes u početku izgleda kao bijela kerdasta crta uz rub zubnoga mesa da bi u konačnici svojim napredovanjem potpuno razorio krunu zuba. Stječe se dojam da se zubi "tope". Ovo se može spriječiti tako da se izbjegava uspavljivanje djeteta s bočicom i noćni obroci, odnosno da dijete ide spavati s čistim zubima. To, naravno, podrazumijeva provođenje oralne higijene neposredno prije uspavljivanja za što se mogu koristiti razna sredstva. O tome što koristiti trebalo bi se posavjetovati s doktorom dentalne medicine na prvom pregledu koji bi se trebao obaviti između šestoga mjeseca starosti djeteta i njegova prvog rođendana. Prvi pregled nije traumatičan za dijete, a roditelj bi tada trebao dobiti korisne informacije glede brige o zubima svoga djeteta i odgovore na pitanja koja ga u vezi s tim zanimaju. Ako se kod liječnika dentalne medicine krene dok zubi još nemaju karijes te se s djetetom rade samo preventivni postupci, ono

stječe potpuno različitu sliku o zahvatima u ordinaciji u odnosu na one situacije kada dijete zaboli zub i tek tada ima prvi susret s liječnikom dentalne medicine i sa stomatološkom ordinacijom.

Pravovremenim posjetima izbjeci strah

Često je tada potrebno provesti intervenciju koja je najčešće bolna. To pridonosi razvoju dentalnoga straha i dentalne anksioznosti te dijete odbija suradnju čime se dodatno pogoršava njegovo oralno zdravlje. Nažalost, ovo je još uvijek česta praksa.

Važno je naglasiti da dijete mlađe od šest godina ima jedino mliječne zube. Zadnji mliječni zub mijenja se s trajnim u razdoblju između 10. i 12. godine života. Mliječni zubi liječe se jednako kao i trajni te se ne smije dopustiti da itko kaže kako mliječne zube ne treba liječiti jer će ionako sami ispasti. To jednostavno nije po pravilima medicinske struke! Pravovremenim liječenjem mliječnih zuba spriječit ćemo napredovanje infekcije i pojavu bolova koji djetetu narušavaju kvalitetu života.

Zubi nam ne služe samo za žvakanje i odgrizanje hrane već imaju i druge važne funkcije: govornu (npr. glasovi C, Z, F, V ne mogu se pravilno izgovoriti bez zuba), razvoj čeljusti (izbjegavanje nastanka ortodontskih anomalija) te psihološku (lijepi zubi pomažu u izgradnji samopouzdanja). Ovo su sve razlozi za bezuvjetno čuvanje kako trajnih tako i mliječnih zuba do njihove prirodne izmjene s trajnim

Osnovni savjeti za očuvanje zdravlja dječjih zuba

- Izbjegavati uspavlivanje djeteta "na bočicu" i što ranije odviknuti dijete od bočice i/ili dude.
- Uspostaviti pravilan način prehrane - nije važno koliko hrane bogate šećerima pojedemo, već koliko često je konzumiramo!
- Redovito provoditi oralnu higijenu.
- Redovito posjećivati doktora dentalne medicine od šestoga mjeseca starosti pa nadalje barem 2 puta godišnje. On može dati sve savjete za očuvanje oralnoga zdravlja (a ima ih mnogo više nego što je navedeno u ovom tekstu) koji će biti individualizirani s obzirom na potrebe pacijenta.
- Ako se ipak pojavi karijes, što ranije otići doktoru dentalne medicine jer i mliječni zubi trebaju biti sanirani!

nasljednicima.

Trajni zubi počinju nicati oko šeste godine, pred polazak u školu. Prvi trajni zub koji niče je prvi trajni kutnjak, tzv. šestica. Često ga se ne primijeti jer nema svoga mliječnog prethodnika te se samo pojavi u usnoj šupljini. Ako do tada nije vođena briga o zubima i taj zub bude zahvaćen karijesom, i on se može vrlo rano izgubiti.

Karijes nastaje tako da 200 do 700 vrsta bakterija koje žive u naslagama na zubima (plaku) iz šećera stvaraju kiseline koje razaraju zubnu caklinu. Gotovo sve

vrste hrane sadrže ugljikohidrate (šećere), stoga svaki put kad jedemo dajemo priliku bakterijama da proizvode kiselinu. Da bismo to sveli na najmanju moguću mjeru, treba:

- namirnice s izrazito puno ugljikohidrata (slatkiše) koristiti u sklopu glavnih obroka
- ograničiti hranu i piće na 5-6 obroka dnevno, odnosno izbjegavati grickanje štapića, čipsa i ostalih raznih grickalica te pijuckanje zaslađenih napitaka tijekom dana (tzv. *snacking i sipping*)
- dati slini vremena da očisti zube od kiseline i ostataka hrane.

Smanjenjem unosa šećera smanjujemo "hranu" bakterijama te one ne mogu proizvoditi dovoljno kiseline dok uklanjanjem plaka četkanjem zuba uklanjamo i same bakterije.

Pravilno četkanje zuba podrazumijeva: četkanje ujutro i prije spavanja najmanje 3 minute, a razmak od obroka do pranja zuba treba biti 30 - 60 minuta. On služi da omogućimo našim prirodnim zaštitnim mehanizmima da odrade svoju zadaću, prvenstveno slini sa svojim mogućnostima razrjeđivanja, otplavlivanja i neutraliziranja štetnih kiselina, ali i "popravljanjem" mikroskopskih oštećenja (remineralizacija) nastalih djelovanjem bakterija nakon svakoga obroka. Tek nakon toga mi trebamo djelovati četkicom i pastom te ukloniti ono što je ostalo.

NARODNI ZDRAVSTVENI LIST

PROMIDŽBA

Ako želite oglašavati u našem listu, javite se na telefone:

051/21 43 59 ili 051/35 87 92